

at han erklærede, at Amtmandens Indberetninger om ham, der viste, at han falskeligt havde sigtet ham for Klausulbrud o. s. v., o. s. v., o. s. v., stod fuldt til Troende. Den højtærede Justitsminister vidste end yderligere, at Amtmanden i en Samtale den 24. November 1917 endog havde betegnet Hr. Mortensen som en fræk og løgnagtig Person. Ja, disse Ord „fræk og løgnagtig Person“ er jo under Færøkommissionens Arbejde ligesom Sorteper gaaet frem og tilbage mellem den højtærede Justitsminister og Amtmand Rytter; men til syvende og sidst er de altsaa — den højtærede Justitsministers Ord i Ære — havnet hos Amtmand Rytter. Det skal altsaa være Amtmand Rytter, der ved den paagældende Samtale har sagt, at efter hans — Amtmandens — Mening var Hr. Mortensen en fræk og løgnagtig Person, og til Trods for denne Viden kunde den højtærede Justitsminister ikke begribe, at det havde været krænkende for Amtmanden at lade sig bruge til at oversende Hr. Mortensen en officiel anbefaling til Genvalg som Folketingsmand. Officiel var nemlig denne anbefaling. Ganske vist siger den højtærede Justitsminister den 7. Marts 1918 overfor et æret Medlems Paa-stand om, at han havde benyttet det embedsmæssige Maskineri i denne Forbindelse, at det havde han ikke gjort. Han afbrød det samme ærede Medlem — der talte om Benyttelsen af det embedsmæssige Apparat og misbilligende sagde, at man maatte ikke benytte det i den Slags Angiggender — med disse Ord: „Det er hørt, det har jeg heller ikke gjort“. Men han vidste, at han havde gjort det. Thi i Afhøringerne for Kommissionen foreligger der fuld Tilstaaelse om, at han har gennemkonfereret dette Telegram Punkt for Punkt med Departementschefen. Det er derefter med sin officielle Betegnelse gaaet ind i Justitsministeriets Telegrammer og da ogsaa kvitteret fra Amtmandens Side som et paa sædvanlig Maade modtaget officielt Telegram.

Jeg kunde have Lyst til at indskyde den Bemærkning, at hvis den højtærede Justitsminister ikke havde forholdt Landstinget hele denne sin Viden, vilde dog Landstinget rimeligvis have fundet Afskedsbegæringens Fremkomst mindre ubegribelig. Ogsaa det ærede færøske Medlem af dette Ting (Patursson) anbefalede den højtærede Justitsminister i samme Telegram, skønt han vidste, at Amtmanden havde betegnet det ærede Medlem som politisk uvederhæftig. Men ikke nok her-

med; i samme Interview og dermed altsaa ogsaa Telegrammet af 15. Marts tog den højtærede Justitsminister Selvstyrepartet i dets Helhed i Forsvar mod Mistanken om separatistiske Tendenser og Danskjendtlighed. Nu er Forholdet det, at Amtmand Rytter gennem sine Indberetninger i Aarevis — altsaa de Indberetninger, der efter Justitsministerens Udsagn stod for ham fuldt til Troende — havde indøvet den højtærede Justitsminister i den begrebsmæssige Distinktion, at en overvejende Del af Selvstyrepartet vel nok var loyal overfor Danmark, men at der indenfor samme Parti fandtes en separatistisk Fløj, hvortil netop de Herrer Patursson og Mortensen hørte, og som just havde startet Adressebevægelsen i Kraft af denne Separatisme. Den højtærede Justitsminister vidste altsaa og maatte vide forud, at Undladelsen af denne Distinktion i Telegrammet af 15. Marts vilde blive opfattet og ikke kunde opfattes af Amtmand Rytter som andet end en Desavouering af ham og hans Indberetninger.

En lige saa kraftig Desavouering af Amtmanden indeholdt den Passus i Telegrammet af 15. Marts, hvori det hedder om Adressen, at den forlængst er overgivet til den engelske Regering ad rigtig Vej, nemlig gennem det danske Gesandtskab i London, efter Udenrigsministerens Ordre. Ingen vidste bedre end den højtærede Justitsminister, at dette ikke var Tilfældet; han vidste det nemlig fra sig selv. Den 18. August havde nemlig Justitsministeriet besvaret følgende Forespørgsel: „Har Ministeren gennem Gesandten i London forelagt Adressen for den engelske Regering?“ paa følgende Maade: „Nej, Gesandtskabet i London fik Ordre til at afvise den direkte Henvendelse og henstille det i Adressen omhandlede Ønske forelagt Justitsministeriet. Da dette var sket, gav Justitsministeriet Gesandtskabet Ordre til at søge det udtalte Ønske fremmet.“ Og som det hedder senere: „Som det fremgaar af ovenstaaende, er det ikke korrekt at tale om en Adresse til den britiske Regering, da en saadan aldrig kom til at foreligge“. Men hvor ukorrekt det end var: efter den højtærede Justitsministers egen Udtalelse den 18. August var det dog nøjagtigt det, han gjorde sig skyldig i den 15. Marts 1918. Dette er saa meget værre, som den højtærede Justitsminister vidste, at Amtmanden i Overensstemmelse med hans Besvarelse af det af Amtmanden stillede Spørgsmaal under 18. August